

Kainuun liiton viraston lausunto metsäerän jako-osuuden perusteiden muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt verkkosivuillaan lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi verontilityslain 5 a ja 13 §:n muuttamisesta. Po. lainkohdat liittyvät kuntien yhteisöveron metsävero-osuuden jakamiseen. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta lähtien.

Kainuun liitto vastustaa metsäerän jako-osuuden osuuden perusteiden muuttamisesta esitetyllä tavalla. Esitämme, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että saadaan aikaan oikeudenmukainen ja positiivinen muutos nykytilaan.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että metsäerän jakamista uudistetaan. Uudistus pitää tehdä siten, että metsävaltaiset kunnat saavat asianmukaisen kompensaation alueelta hakattavien metsien tuotosta. Uudistusta tulee tarkastella myös tulevan maakuntauudistuksen ja maakuntien rahoituksen näkökulma huomioiden.

Metsähallituksen hakkuusuunnite koko maassa on kuusi miljoonaa kuutiota, josta hakataan Kainuussa 1,3 miljoonaa kuutiota. Tällä hetkellä Metsähallitus tekee runsaan sadan miljoonan euron liikevoittoa, ja se on tarkoitus nostaa 120 miljoonaan vuonna 2020.

Metsäerän jako-osuus muuttui radikaalisti kun pinta-alaverotuksesta siirryttiin pois. Uudessa mallissa metsäerän tuloutuksen jakopohjana on tarkoitus käyttää keskimääräistä maakunnallista bruttokantorahatuloa jaettuna kunnan metsähehtaareilla. Laajoissa maakunnissa keskimääräinen bruttokantorahatulon määrä on huono mittari haettaessa sopivaa mallia metsäerän jako-osuuden perusteeksi.

Esitetty siirtyminen metsäkeskusperusteisesta laskennasta maakuntatason laskentaan vähentäisi erityisesti useissa Kainuun kunnissa verokertymää. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan esitetty metsäerän laskentatavan muutos vähentäisi useassa Kainuun kunnassa yhteisöverokertymää 10€/asukas/v suuruusluokkaa.

Kainuun liiton mielestä on tarpeen muuttaa jakoperuste alueellisesti tarkemmaksi. Nykylaisissa oleva viittaus metsäkeskuksiin on ongelmallinen. Alueellisten metsäkeskusten ja maakuntien alueet vastaavat toisiaan suurimmassa osassa maata. Pohjanmaalla ja Kainuussa ja jossain muissa yksittäisissä kunnissa ei kuitenkaan ole näin.

Myönteistä suunnittelussa muutoksessa on se, että suojelumaat on huomioitu metsäerän tuloutuksessa. Kainuun liiton mielestä tämä on esityksen ainoa konkreettinen, oikeudenmukaisuutta lisäävä parannus nykytilaan verrattuna. Esimerkiksi esitetty muutos luonnonsuojelumetsien osalta lisäisi verokertymää Kuhmossa 1,16 €/per asukas.

Metsäerän tuloutusperusteeksi tulee valita yksinkertainen ja selkeä malli. Mallin tulee myös tukea Metsähallituksen toiminnan sosiaalista toimilupaa paikallistasolla. Parempana mallina esitämme harkittavaksi, että uuden mallin pohjana käytetään prosentuaalista tuloutusta, jossa kunnan alueella tehtävien hakuiden nettotuloista tuloutetaan 25 prosenttia takaisin sijaintikuntaan. Tällöin oikeudenmukaisuus toteutuisi paremmin ja malli tukisi metsävaltaisten kuntien elinvoimaisuutta.

KAINUUN LIITTO

Pentti Malinen
maakuntajohtaja